

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 7-5/2023 г.

На основание чл. 84, ал. 1 и 2, и чл. 88, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 26, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС)

СЪГЛАСУВАМ

Проект на План за управление на риска от наводнения в Западнобеломорски район за басейново управление 2022-2027 г.

Възложител: Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“
Седалище: гр. Благоевград, бул. „Св. Димитър Солунски“ № 66

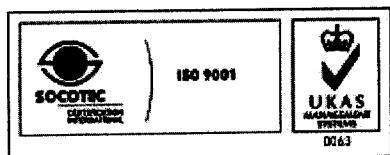
Характеристика на проекта на План за управление на риска от наводнения в Западнобеломорски район 2022-2027 г. (ПУРН в ЗБР):

Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) в ЗБР за 2022 - 2027 г. представлява актуализация на първия ПУРН, който се отнася за периода 2016 - 2021 г.

ПУРН е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно оценката и управлението на риска от наводнения (Директивата за наводненията) и съответните разпоредби на *Закона за водите* (ЗВ). Западнобеломорски район за басейново управление е един от четирите района за басейново управление в Република България, определени в съответствие с разпоредбите на член 152, ал. 1, т. 1 от ЗВ, за които се изисква разработването на ПУРН.

ПУРН определя рамката за управление на риска от наводнения и намаляване на потенциалните последици и негативните въздействия от наводненията на територията на Западнобеломорски район (ЗБР), като взема предвид и ползите и въздействията върху широк спектър от сектори, включително човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанска дейност. Етапите на разработване на ПУРН са следните:

1. Разработване на Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) за всеки район за басейново управление, определен в съответствие с член 146а на ЗВ.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

2. Разработване на карти на заплахата и риска от наводнения, според изискванията на член 146д от ЗВ.

3. Разработване на ПУРН, включително и програма от мерки (ПоМ) към тях, с цел намаляване на риска от наводнения, в съответствие с изискванията на член 146й от ЗВ.

ПУРН разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на конкретния речен басейн и интегрира аспектите на опазване на околната среда, като осигурява високо ниво на опазването ѝ. Включената в плана ПоМ е насочена към предотвратяване, защита, повишаване на подготвеността и информираността по отношение на наводненията.

Западнобеломорски район за басейново управление обхваща югозападните части на Република България. Административен център на района е град Благоевград. Районът обхваща всички поречия с отток към Егейско море – р. Струма, р. Места и р. Доспат, които са трансгранични реки.

В резултат от проведената предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН 2022 г. – 2027 г.) за Западнобеломорски район за басейново управление са определени общо 17 района със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), от които 3 нови. Те са разположени в трите основни поречия – на р. Струма (10 бр.), на р. Места (6 бр.) и на р. Доспат (1 бр.).

Определените 17 цели при първия цикъл на прилагане на Директивата за наводненията, при разработването на втория ПУРН, са увеличени на 24 цели, свързани с петте приоритетни области.

Планът съдържа 24 цели, отнесени към пет приоритета, както следва:

Приоритет 1: Опазване на човешкото здраве (минимизиране на броя на засегнатите хора)

Цел 1.1: Минимизиране на броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения

Цел 1.2: Осигуряване на бързото отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии

Цел 1.3: Възстановяване на нормалните условия за живот

Приоритет 2: Защита на средата на обитаване и културното наследство

Цел 2.1: Минимизиране на броя на жилищните имоти, засегнати от наводнения

Цел 2.2: Минимизиране на броя на обектите от социалната инфраструктура, засегнати от наводнения

Цел 2.3: Подобряване на защитата на обекти от стопанската, техническата и критичната инфраструктура, включително транспорт и комунални услуги, срещу наводнения

Цел 2.4: Подобряване на защитата на значими културно-исторически обекти

Приоритет 3: Подобряване на защитата на околната среда

Цел 3.1: Подобряване на защитата на канализационните системи

Цел 3.2: Подобряване на защитата на промишлените обекти (основно IPPC и SEVESO обекти)

Цел 3.3: Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите, защитени територии и защитени зони

Цел 3.4: Подобряване на водозадържащата способност на земеделски, горски и крайречни територии

Цел 3.5: Намаляване на загубата на почва във водосборите

Цел 3.6: Подобряване на синергията между мерките за управление на наводненията и Рамковата директива за водите (РДВ)

Приоритет 4: Подобряване на осведомеността, подготвеността и реакцията на населението

Цел 4.1: Повишаване на осведомеността и подготвеността на населението за наводнения

Цел 4.2: Подобряване на реакцията на населението при наводнения

Цел 4.3: Издаване на предупреждения за наводнения за районите, засегнати от речни, дъждовни и крайбрежни наводнения

Приоритет 5: Административен капацитет, солидарност, данни и информация, бъдещи рискове, финансиране и ресурси

Цел 5.1: Създаване на съвременна нормативна уредба за устройственото планиране на териториите и управление на наводнения

Цел 5.2: Прилагане на принципа на солидарност

Цел 5.3: Избягване на нови рискове

Цел 5.4: Повишаване на квалификацията на персонала, ангажиран с управление на наводненията

Цел 5.5: Осигуряване на оперативна информация за управление на наводненията, включително инфраструктура

Цел 5.6: Осигуряване адекватно реагиране на публичните институции и другите заинтересовани страни при наводнения

Цел 5.7: Осигуряване на адекватно финансиране за Програмата от мерки

Цел 5.8: Разработка на адекватни ресурси, включително публични и частни организации.

Основната част на ПУРН е ПоМ, посредством която ще се постигат целите и приоритетите на ПУРН. Всички мерки са включени в Национален каталог и са групирани по начина на реализация така:

- **Неструктурните мерки** не включват изграждането на конструкции. Тези мерки включват: законодателство, стратегии за управление на водосборите, планиране на земеползването и административно устройство на градските територии, обучение, застраховки, прогнозиране на наводненията и системи за ранно предупреждение. Тези мерки обикновено се прилагат на национално или басейново ниво на управление.

- **Структурните мерки** (сиви, меки структурни, сиво-зелени, зелени) се отнасят до всеки тип физическа конструкция, чиято цел е намаляване или избягване на възможните въздействия на заплахите (например защитни стени, отбивни канали за отклоняване на високи води). Тези мерки обикновено се прилагат на ниво РЗПРН.

Програмата от мерки включва мерки, които следва да бъдат изпълнени на ниво РЗПРН, както и мерки, които следва да бъдат изпълнени на национално ниво или на ниво район за басейново управление (наричани „хоризонтални мерки“).

Актуализираният каталог от мерки за втория цикъл на ПУРН се базира на каталога от мерки от първия цикъл на ПУРН като същият е реструктуриран, рационализиран и допълнен съгласно съвременните принципи за управление на риска от наводнения.

Проектът на ПУРН в ЗБР за периода 2022-2027 г. е с регионален териториален обхват. Планът се приема от Министерски съвет и се преразглежда и актуализира на всеки шест години.

поради следните **мотиви**:

1. Планът за управление на риска от наводнения в Западнобеломорски район е съобразен с наличните съотносими международни стратегически документи и документи на национално, регионално и общинско ниво, имащи отношение към него.

2. Проектът на ПУРН, съгласно нормативните изисквания, във връзка с които се разработва, представлява план, поставящ цели по опазване на околната среда и човешкото здраве. Всички приоритети и цели на ПУРН са с екологична насоченост.

3. Планът ще има пряк и непряк принос към изпълнението на цели от стратегически документи на европейско и национално ниво относно повишаване защитата на околната

среда, както и планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствия, по-конкретно наводнения.

4. Изготвеният проект на ПУРН за ЗБР отговаря на изискванията и поетите от Република България ангажменти по международните споразумения в хоризонталните политики по биологично разнообразие.

5. В представената документация е направена оценка на въздействието на мерките, предвидени в ПУРН, върху защитените територии, като същите са съобразени с режимите на опазването им, въведени със *Закона за защитените територии* (ЗЗТ), Плановете за управление и заповедите за обявяването им. В защитени местности „Широка поляна“, „Студената чучурка“ и „Кавал тепе“ е предвидена мярка М32-В9с: „*Промени в правилата за експлоатация на съществуващ язовир*“, която предвид характера си няма да засегне защитените територии и не влиза в противоречие с режимите им.

6. Предвидените мерки от ПоМ към ПУРН на ЗБР попадат в обхвата на 9 защитени зони (ЗЗ) по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*, както следва: BG0001030 „Родопи – Западни“, BG0001028 „Среден Пирин - Алиботуш“, BG0000220 „Долна Места“, BG0001013 „Скрино“, BG0001012 „Земен“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0002003 „Кресна“, BG0002076 „Места“, BG0002078 „Славянка“ и BG0002063 „Западни Родопи“ за опазване на дивите птици.

Извършена е проверка за допустимост съгласно чл. 36, ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, ДВ бр.73/2007г. изм. и доп.), според която проектът е допустим при съобразяване с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление.
- режимите, въведени със ЗВ и действащите в момента ПУРБ и ПУРН на ЗБР.

След положителна оценка на качеството му, ДОСВ е предоставен за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от *Наредбата за ОС* на 07.09.2023 г., като в едномесечния срок няма данни да са постъпили писмени мотивирани становища и писма от заинтересовани лица. В рамките на обществените обсъждания по смисъла на Наредбата по ЕО няма възражения, касаещи защитените зони, предмета им на опазване и очакваната степен на увреждането им в обхвата на Западно-беломорския район на управление, които да попадат в обхвата на чл. 23, ал.6 от Наредбата за ЕО, поради което хипотезата на чл. 36, ал. 9 от *Наредбата за ОС* е неприложима.

Анализът на представените данни за проекта, изложената в ДОСВ информация и заключенията в него относно степента на въздействие върху защитените зони дават основание да бъде приложен чл. 36, ал. 11 от *Наредбата за ОС* и проектът на ПУРН в ЗБР за басейново управление - 2022-2027 г. да бъде съгласуван, тъй като при прилагане на посочените по-долу мерки и условия за намаляване на степента на идентифицираните отрицателни въздействия, предметът и целите на опазване в защитените зони няма да бъдат значително увредени. На основание чл. 36, ал. 12 от Наредбата за ОС тези мерки и условия следва са включени в настоящия проект на решение.

Съгласуването се основава на следните мотиви:

6.1. Предвидените за прилагане **неструктурни мерки** нямат пряко влияние или въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, вкл. върху защитените зони и територии, тъй като включват политики за планиране за земеползване и устройство на градските територии за осигуряване на резистентност и устойчивост (напр. мярка М21-В1: „*Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост*“:

законодателство), системи за прогнозиране и за ранно предупреждение при наводнения, законодателство, обучение, застраховки, прилагани на национално или басейново ниво на управление. От прилагането на предвидените в тях конкретни дейности като напр. мярка М23-В5: „*Модернизирани с цел повишаване на устойчивостта и резистентността на обекти, потенциални основни източници на замърсяване и на критична инфраструктура*“, предвиждаща повишаване на устойчивостта и резистентността на основни източници на замърсяване на критичната инфраструктура се очаква косвено положително въздействие върху защитените зони и предмета на опазване.

6.2. В ДОСВ е оценена степента на въздействие върху защитените зони и предмета на опазване в тях от прилагането на **структурните мерки**, част от които не засягат природни местообитания и местообитания на видове. В 33 ВГ0001012 „Земен“, ВГ0002076 „Места“ и ВГ0002003 „Кресна“ е предвидена мярка М23-В4: „*Съвременни методи за подобряване на устойчивостта на жилищна и нежилищна собственост срещу наводнения*“, свързана с подобряване на резистентността на собствеността/имуществото основно в урбанизирани територии (гр. Земен, с. Микрево), която по никакъв начин не засяга природни местообитания или местообитания на видове, предмет на опазване в нея.

6.3. В 33 ВГ0001030 „Родопи-Западни“ е предвидената мярка М34-В19а: „*Отводнителни канали за отвеждане на повърхностни води като компонент на УОС*“, целяща подобряване капацитета на конвенционалните отводнителни мрежи чрез устойчиви отводнителни системи (УОС) - обновяване/рехабилитация на канализационни системи, отводнителни системи, помпени станции, която ще се приложи в урбанизирани райони на гр. Доспат. Предвид характера си мярката няма да окаже каквото и да е отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове в зоната, от която се засягат едва 0.37 ha.

6.4. В 33 ВГ0001030 „Родопи-Западни“, ВГ0002063 „Западни Родопи“ и ВГ0001012 „Земен“ ще се осъществи мярка М32-В9с, според която ще се променят правилата за експлоатация на съществуващи язовири (яз. „Широка поляна“ и яз. „Пчелина“), като в отговор на метеорологични прогнози за предстоящи високи води своевременно ще се понижи водното ниво във водохранилището за оптимизиране на свободен обем. Тази мярка ще се прилага само в ограничени случаи, а отрицателни въздействия като промени в хидрологичния режим на местообитания на водозависими видове и природни местообитания ще са временни и обратими, без да водят до трайни изменения в структурата и числеността на популациите на животните, да променят природозащитния статус на местообитания.

6.5. Мерки М33-В21: „*Изграждане на нови защитни стени или диги, включително подвижни контролни органи, ако е необходимо*“ и М33-В22а: „*Рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги с допълнителни елементи на зелена инфраструктура*“ са структурни мерки, предвиждащи ограничаване зоните на заливане от високи води чрез изграждане на нови или надграждане на съществуващи съоръжения за защита от наводнения като диги или защитни стени, вкл. обновяване или рехабилитация на нарушени диги в резултат на пресичането им от селскостопански или горски пътища.

6.5.1. В защитена зона ВГ0001013 „Скрино“ се предвижда мярка М33-В21, която включва защитна стена – нов насип с дължина 200 м по левия бряг на р. Струма след Кадин мост, която ще се реализира в с. Невестино и която ще усвои едва 0,01 ха от площта на зоната в най-северната ѝ периферия, без да засяга опазвани местообитания в зоната, така че няма да има нарушение на целостта ѝ или да предизвика фрагментация на природни местообитания или изолация на местообитания на видове.

6.5.2. Въздействието върху птиците и техните местообитания от реализирането на мярка М33-В22а в 33 ВГ0002003 „Кресна“ също е оценено като незначително по степен. Обновяването/рехабилитацията на вече изградени диги, нарушени в резултат на

пресичането им от селскостопански или горски пътища, е предвидено да бъде изпълнено на левия бряг на р. Струма в гр. Кресна, на границата на защитената зона, като идентифицираните отрицателни въздействия (влошаване на качествата на гнездови местообитания на земеродно рибарче (*Alcedo atthis*) и на хранителни местообитания на Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черен щъркел, Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*) и най-вече безпокойство ще са краткотрайни, временни и локализирани в малък участък, единствено по време на строителство/изпълнение на мярката, ако въобще при по-конкретното планиране се засегне зоната.

6.6. В защитени зони BG0001028 „Среден Пирин–Алиботуш“, BG0000220 „Долна Места“, BG0002076 „Места“ и BG0002078 „Славянка“ е предвидена мярка M31-B10b: „Природосъобразни водозадържащи елементи, разпределени по целия водосбор“, която цели естествено водозадържане в селскостопански райони - осигуряване на зони на водозадържане извън обхвата на основното течение чрез изграждане на пропускливи баражи и/или понижаване бреговете за подпомагане на разливането с цел временно задържане на водни обеми във водосбора на р. Места. Намалването на локалния скатов отток може да се осъществи и чрез корекции на земната повърхност или използване на „прегради за повърхностен отток“ като растителни буферни ивици, терасиране/малки дървени конструкции, каменни стени, жив плет, прихващащи ивици. Мярката не обхваща целия водосбор, а се прилага върху значително по-малки площи, като на този етап площи за конкретното местоположение на елементите, включени в мярката, не е определено. Затова е дадена мярка по-долу, с прилагането на която ще бъде елиминирано отрицателното въздействие върху природните местообитания и местообитанията на видовете, вкл. птици, при реализиране на елементите на мярката от ПУРН.

6.7. В ЗЗ BG0002076 „Места“ за опазване на дивите птици е предвидена структурната мярка M31-B8d: „Временно наводняване на земеделски площи чрез изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения или изпомпване за контрол на водните количества или нива“, която допуска естествено временно наводняване на земеделски земи посредством изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения за контрол на постъпването и задържането на води в заливната равнина и за подпомагане на отводняването ѝ обратно към речната система - улесняване на наводняването на земеделски площи от приток чрез свързване и пропускане на вода под пътните насипи. Целта е защита на гр. Гоце Делчев от северозапад.

Предвид характера на територията (земеделски земи) мярката ще окаже незначително отрицателно въздействие върху 7 вида птици, предмет на опазване, Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пчелояд (*Merops apiaster*) и Брегова лястовица (*Riparia riparia*). При реализирането на плана не се очаква значителното отрицателно въздействие върху целеви видове птици в защитената зона, както и такова със средна степен. Установено е отрицателно въздействие върху седем вида птици, което се изразява основно в незначително по степен, краткотрайно, временно и локализирано в малки участъци безпокойство, само по време на изпълнението на мярката, както и незначителните въздействия върху хранителните местообитания на Малък воден бик и Червеногърба сврачка и гнездовите местообитания на Земеродно рибарче. При нито един от видовете няма да има загуба на индивиди, респ. промени в структурата и функциите на популациите им предвид характера на мярката.

6.8. Отчитайки обстоятелството, че по-голямата част от предвидените в ПУРН на ЗБР мерки са предвидени в урбанизирани територии с цел предпазване на населението от наводнения, че част от мерките след реализацията си биха имали положителен ефект върху водозависими природни местообитания и видове, съобразявайки и степента на реализация на предвидените в предходния ПУРН мерки, с прилагане на предвидените по-долу смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване или пълно премахване на негативните

въздействия, няма да има кумулативно и синергично отрицателно въздействие върху целостта, структура, функции и целите на защитените зони и техния предмет на опазване в посочените по-горе защитени зони, както и върху кохерентността на цялата мрежа Natura 2000.

7. В доклада за ЕО, в т.ч. и ДОСВ са разгледани и оценени „нулевата“ алтернатива и алтернативата за реализиране на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. „Нулевата“ алтернатива представлява отказ от реализирането на плана и включените в него мерки за управление на риска от наводнения. Проектът на ПУРН е разработен в един вариант по отношение на приоритети и цели на управлението на риска от наводнения (*глава 6* на проекта на плана) и мерки, включени в Програмата от мерки (*глава 7* на проекта на плана).

7.1. Съгласно документацията в хода на консултациите по заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО, както и на консултациите по проекта на ПУРН, са постъпили предложения за мерки. Те са анализирани и оценени в ДЕО относно тяхното вероятно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, в т.ч. приноса им към опазване на околната среда и човешкото здраве. Същите не представляват самостоятелна, цялостна алтернатива на проекта на ПУРН, тъй като не водят до промяна на стратегическата част на документа, а също не са представени като алтернативен вариант на предложени в проекта на ПУРН мерки, а като допълнителни такива.

7.2. Без реализирането на ПУРН, равняващо се на „нулева алтернатива“ тенденциите по отношение на компонентите и факторите на околната среда ще се развиват в зависимост от начина и степента на изпълнение на съответните стратегии, планови и програмни документи, свързани с тях, като очакванията и перспективите са за подобряване състоянието на околната среда и човешкото здраве. При отказ от ПУРН няма да се осигурят интегрирани и целенасочени действия за управление на риска и предотвратяване на наводнения, което ще се отрази отрицателно на повечето компоненти и фактори на околната среда, в т.ч. населението и човешкото здраве, като степента на отрицателно въздействие може да достигне до значителна, в зависимост от конкретното наводнение.

7.3. С алтернативата за реализиране на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г., ще се постигне: осигуряване на целево управление на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на територията на БДЗБР и интегрирайки аспектите на околната среда, като осигурява високо ниво на опазването ѝ; предотвратяване на сериозни икономически и екологични щети; съобразяване на ползите и въздействията върху широк спектър от сектори, включително човешко здраве, околна среда, културно наследство и стопанска дейност; разрешаване на част от съществуващите екологични проблеми за територията на ЗБР; принос за изпълнение на относимите към ПУРН цели по опазване на околната среда, заложиени в различни стратегически документи на международно, национално и регионално, в т.ч. местно ниво.

Въз основа на направения анализ алтернативата за реализиране на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г., при изпълнение на предложените мерки в доклада за ЕО и ДОСВ, е предпочитана пред „нулевата алтернатива“.

8. В доклада за ЕО е направена оценка на очакваните вероятни значителни въздействия на проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве на две нива: ниво „Приоритети и цели“ и ниво „Мерки“. На база на оценката, обобщеното въздействие на проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. върху компонентите на околната среда и човешкото здраве е, както следва:

8.1. Заложените приоритети и цели на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. се характеризират с косвено положително въздействие върху *климата, климатичните изменения и адаптацията към климатичните изменения*. Дълготрайното въздействие на предвидените мерки е пряко и косвено положително, с локален обхват.

8.2. „*Атмосферен въздух*“ – заложените приоритети и цели на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. се характеризират с косвено положително въздействие върху атмосферния въздух.

Цялостното въздействие от прилагане на предвидените мерки е косвено положително и дълготрайно.

8.3. „Води“ – очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху водите е пряко и косвено, дългосрочно, значително положително, с регионален и локален обхват. Въздействията от мерките, предвидени в проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. върху повърхностните води, са предимно преки и косвени дълготрайни положителни, краткотрайни временни, локални отрицателни, но необходими за предотвратяване на нанасянето на по-големи щети, в следствие на наводненията, и такива, които нямат въздействие. В дългосрочен план изпълнението на мерки в ПоМ към проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. няма да повлияе пряко върху количеството и качеството на подземните води. Предвидените мерки водят до изпълнение на целите на Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета за опазване и подобряване качеството на околната среда, до опазване чистотата на повърхностните води и съответно прилежащите територии, включително населените места. Всички те са насочени към предотвратяване нарушаването на естественото състояние на зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, както и увреждането или разрушаването на съществуващите водоснабдителни системи.

8.4. Целите и приоритетите на ПУРН не предполагат въздействие върху земните недра. Предвидените мерки към проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. не засягат *земните недра*, по-скоро са свързани с косвено положително въздействие върху тях.

8.5. „Почви и земеползване“ - косвено, но значително положително е очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху почвите и земеползването. Заложените мерки в ПУРН няма да окажат значително отрицателно влияние върху почвите на територията на Западнобеломорски район. Цялостното дълготрайно въздействие е положително, пряко и косвено.

8.6. „Биологично разнообразие, защитени зони и защитени територии“ - косвен, но значителен положителен ефект се очаква върху биологичното разнообразие, следствие от постигане на целите и приоритетите на ПУРН. Въздействието от реализирането на мерките, заложи в ПУРН за ЗБР 2022-2027 г. по отношение на биологичното разнообразие се характеризира като – пряко и косвено дълготрайно положително, такова с двупосочен ефект и възможно отрицателно въздействие. Мерките, за които е идентифициран риск от отрицателно въздействие и/или за които е оценен двупосочен ефект, следва да се изпълняват с особено внимание, при стриктно спазване на предложените в настоящия доклад за ЕО мерки, така че да бъдат смекчени вероятните отрицателни последици.

Косвено положително е въздействието на приоритетите и целите на ПУРН върху защитените територии в обхвата на БДЗБР.

8.7. „Ландшафт“ – косвено, но значително положително е очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху ландшафта. Въздействието от реализирането на мерките, заложи в ПУРН в ЗБР 2022-2027 г., по отношение на ландшафта се характеризира като – предимно косвено дълготрайно положително, вкл. и пряко, и вторично положително. Възможно е временно, локално и незначително отрицателно въздействие по време на етапа на строителството, което е обратимо.

8.8. „Материални активи“ – Пряко и косвено, дългосрочно, значително положително, с регионален и локален обхват, е очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху материалните активи от територията на Западнобеломорски район. Въздействието от реализацията на предвидените мерки в проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. върху материалните активи е дълготрайно, пряко и косвено, положително.

8.9. Пряко и косвено, дългосрочно, значително положително, с регионален и локален обхват, е очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху *културно-историческото, вкл. архитектурно и археологическото наследство*. Цялостното въздействие на ниво „мерки“ върху културно-историческото, вкл. архитектурно и

археологическо наследство се определя като косвено, положително дълготрайно. Не се очаква отрицателно въздействие.

8.10. Целите и приоритетите на Плана не предполагат въздействие по отношение на *вредни физични фактори*. По-голямата част от мерките, предвидени в проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. не са свързани с въздействия по отношение на вредните физични фактори. За част от структурните мерки са идентифицирани временни, локализирани по обхват, краткотрайни, обратими отрицателни въздействия, които са оценени като незначителни.

8.11. Заложените приоритети и цели на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. се характеризират с косвено положително въздействие по отношение на *отпадъците*. Цялостното въздействие на ниво „мерки“ по отношение на отпадъците се определя като косвено, дълготрайно, положително. По време на изпълнение на строителни и ремонтни дейности е възможно да настъпят преки отрицателни въздействия, поради генериране на строителни и битови отпадъци, но те ще бъдат краткотрайни, локализирани по обхват и обратими. Оценени се като незначителни.

8.12. Пряко и косвено, дългосрочно, значително положително, с регионален и локален обхват, е очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите по отношение на *опасни химични вещества и риска от големи аварии*. Въздействието от реализацията на мерките, предвидени в проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. по отношение на опасните химични вещества и риска от големи аварии, е пряко и косвено, положително дългосрочно. Не се очакват отрицателни въздействия.

8.13. „*Населението и човешкото здраве*“ – очакваното въздействие от постигане на приоритетите и целите върху населението и човешкото здраве е пряко и косвено, дългосрочно, значително положително, с регионален и локален обхват. Очакваните въздействия на ниво „мерки“ върху населението и човешкото здраве са преки и косвени, дълготрайни, положителни. При изпълнение на мерки, свързани със строителство и изкопно-насипни дейности, по време на етапа на строителство се очаква възникване на неблагоприятни въздействия - основно изразяващи се в повишаване на запрашеността и шума в близост до местата на извършване на строителните дейности. Това ще създаде временен дискомфорт за населението в близост, като въздействието като цяло е локално, временно и напълно обратимо. По време на експлоатацията на съоръженията въздействието е пряко, положително, дълготрайно, свързано с предотвратяване на риска от наводняване на жилищни и други територии.

8.14. „*Кумулативни въздействия*“ – в доклада за ЕО е направен анализ на възможните кумулативни въздействия вследствие реализирането на проекта на ПУРН за ЗБР за 2022-2027 г. на ниво „приоритети и цели“ – спрямо плановете, стратегиите и програмите, относими към ПУРН, както и спрямо екологичните цели от документите, поставящи такива цели, и на ниво „мерки“ – анализирана е възможността за кумулиране на въздействия между отделните мерки на ПУРН и други инвестиционни предложения, както и кумулативния ефект на мерките по ПУРН 2016-2021 г. и проекта на ПУРН 2022-2027 г.

8.15. „*Трансгранични въздействия*“ – направеният преглед на 17-те РЗПРН на територията на Западнобеломорски район показва, че определените райони са разположени далеч от граничните участъци. Анализът на заложените мерки от различен характер, свързани най-вече с увеличаване на проводимостта на речните корита, изграждането и поддържането на защитни съоръжения, корекции на реките, отводняващи канали, осигуряване на временно заливаеми територии при високи вълни и др. ще спомогне за намаляване на риска от наводнения и в посока на граничните територии. В тази връзка в доклада за ЕО се посочва, че не се очаква значително въздействие върху околната среда и здравето на хората на територията на други държави от реализирането на мерките в ПУРН в ЗБР 2022-2027 г.

8.16. В заключение екипът от експерти, разработил ЕО на проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г., въз основа на резултатите от прогнозите и направените изводи посочва, че с

прилагането на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. се очаква положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве. Реализирането на ПУРН в ЗБР е предпочитана алтернатива, пред „нулевата“, с оглед опазване на околната среда и човешкото здраве.

9. Въз основа на резултатите от изготвената прогнозна оценка на евентуалните значителни отрицателни въздействия върху околната среда при прилагането на ПУРН за ЗБР 2022-2027 от авторите на доклада за ЕО са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на ПУРН за ЗБР 2022-2027 г.

10. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването, с вх. № ЕО-31/23.10.2023 г. на МОСВ, получено в резултат на проведените консултации по доклада за ЕО, се посочва, че:

10.1. По отношение на населението и човешкото здраве не се очаква значително отрицателно засягане на територии, в т.ч. обекти, подлежащи на здравна защита от реализиране на приоритетите, целите и мерките на ПУРН предвид тяхната насоченост за опазване на човешкото здраве.

10.2. Отрицателни въздействия е възможно да възникнат за обекти, подлежащи на здравна защита единствено във фазата на строително-монтажни работи при изпълнението на структурните мерки.

10.3. Изведения от авторите на доклада за ЕО извод е, че „Анализът и оценката на въздействието на приоритетите и целите на ПУРН показва изцяло положително въздействие за околната среда и човешкото здраве. Установените неблагоприятни въздействия на ниво „мерки“ са незначителни, а в повечето случаи обратими и локални“.

10.4. В доклада са предложени мерки с оглед предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на евентуални неблагоприятни последици, които да бъдат отразени в окончателния вариант на плана.

Министерство на здравеопазването счита, че ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. може да бъде реализиран при спазване на допълнително предложено условие, включено за изпълнение в настоящия проект на решение.

11. В резултат на проведените консултации по докладите за ЕО и ОСВ, както и по време на срещата за обществено обсъждане, са постъпили писмени становища, бележки и препоръки от физически и юридически лица, като същите не са по законосъобразността на процедурата:

11.1. С вх. № ЕО-31/10.11.2023 г. на МОСВ от възложителя е внесена документация за резултатите от консултациите с обществеността на основание чл. 23, ал. 1, т. 2 от *Наредбата за ЕО*.

11.2. Получените становища, бележки и препоръки в резултат на консултациите са отразени по подходящ начин в документацията по ЕО. Налична е справка с мотиви за приетите и неприети бележки, препоръки, мнения и предложения. Съгласно приложените към искането мотиви по реда на чл. 22 от *Наредбата за ЕО*, доклада за ЕО е допълнен с резултатите от консултациите и цялата документация е предоставена на обществен достъп в изпълнение на чл. 23, ал. 5 от *Наредбата за ЕО*.

11.3. Съгласно писмо, с вх. № ЕО-31/10.11.2023 г. на МОСВ, възложителят по реда на чл. 22 от *Наредбата за ЕО* пояснява, че в резултат на консултациите, в т.ч. при общественото обсъждане не са получени мотивирани становища по доклада за ЕО, които да водят до необходимост от разглеждане и оценка на други алтернативи, мнения или предложения към плана, поради което няма необходимост от продължаване на консултациите по екологична оценка, включително организиране на ново обществено обсъждане.

12. С Решение П-5/2023 г. от 22.11.2023 г., Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет предлага на министъра на

околната среда и водите да съгласува проекта на План за управление на риска от наводнения в Западноромски район за басейново управление 2022-2027 г.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве:

A. Общи мерки:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения или техни изменения, произтичащи от План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в ЗБР за басейново управление - 2022-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

Б. Мерки и условия за отразяване в окончателния вариант на ПУРН в ЗБР 2022-2027г.:

1. В обхвата на мярка М61-В42с: „Създаване на стабилна правна и административна рамка за прилагане на политиката за управление на риска от наводнения“, да се включат като изрични изисквания за:

1.1. Актуализация на ръководствата и нормите, които служат за рехабилитация, надграждане и реконструкция на съоръженията за защита от наводнения.

1.2. Изменение и допълнение в наредбата за ползването на повърхностните води. Промените в наредбата, освен всичко друго, да касаят и подобряване ефективността на контрола при извършване на дейностите по почистване на речните легла.

1.3. Изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба за поддържане на уличната дъждовна канализация и осигуряване на добра проводимост.

1.4. Запазване на определените в градоустройствените планове градски зелени ландшафти, както и естествени блата, езера и влажни зони, в имоти или части от тях, в урбанизираните територии.

1.5. Мониторинг на състоянието и поддържане в техническа изправност на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроотвали и др.

1.6. Изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба във връзка с оразмеряването на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите, вкл. изисквания към използването на различни строителни конструкции и вложени материали (бетон, естествени материали, геокомпозици и др.).

2. В рамките на мярка М61-В41: „Научни и приложни изследвания и проучвания“, да се предвиди актуализиране на методиките за оценка на валежите и водните количества и подобряване на мрежата за хидроложки и метеорологичен мониторинг.

В. Мерки и условия за изпълнение при прилагането на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г.:

1. За целите на изпълнение на мярка М33-В14а: „Отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла“ заявителят да представи данни за проведени хидравлични изчисления, с които се доказва, че дейностите се извършват само до възстановяване на естественото състояние/дълбочина на водния обект (в границите на водния обект) и/или на напречния профил на коригираните участъци.

2. Собствениците на малки язовирни стени и съоръженията към тях да назначават комисии за обследване и мониторинг на техническото и експлоатационното им състояние два пъти годишно, съгласно чл. 133 (ал.1) от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние на цялата територия на БДЗБР.

3. При изпълнение на дейности в горските територии, лицата по чл. 235 от *Закона за горите*, да не допускат задръстване на дерета и речни участъци на цялата територия на БДЗБР.

4. Разработване на методология за поддържане на речната проводимост и на системите за предпазване от вредното въздействие на водите с отчитане влиянието върху околната среда.

5. Задължително разглеждане на алтернативи и избор на екологосъобразен начин и технология при извършване на строителните дейности по изграждане на нови защитни стени или диги, рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги, където е приложимо.

6. Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на мостовите съоръжения от техните собственици с цел осигуряване на проводимостта на реките, в съответствие с М33-В15d: *„Подмяна на мостове и съоръжения за преминаване през реки, които ограничават проводимостта и водят до подприщване“*.

7. Изпълнителят на предвидените строителни дейности да извършва селективно отнемане, правилно съхраняване и оползотворяване на хумусния слой от почвата на предвидените за строителство терени.

8. Изпълнението на всички мерки, включващи инфраструктура, следва да бъде съобразено с размножителните периоди, периодите на миграция и други екологично значими моменти от екологията на консервационно значимите видове, вкл. птици, които попадат в териториалния обхват на конкретната мярка.

9. При изпълнение на мярка М31-В10а: *„Залесяване и лесоустройство в гореразположените водосбори“* да не се допуска залесяване с инвазивни и неместни видове, вкл. при избора на видове, следва същите да бъдат избирани при отчитане на настъпващите климатични промени.

10. По време на изпълнение на мярка М31-В8d да се разглеждат алтернативи на местоположението и от възможните алтернативи да се избират такива, с най-ниска консервационна стойност за биологичното разнообразие.

11. До шест месеца от приемането на ПУРН на ЗБР за периода 2022-2027 г. публичните собственици (общини и областни управители), съвместно с ВиК операторите, установяват водоземните съоръжения (тръбни и шахтови кладенци) за обществено питейно-битово водоснабдяване, попадащи в обхвата на границата на заливане с вероятност на настъпване 1 % (100 годишна вълна) на РЗПРН и при необходимост определят мерки за физическа защита на съоръженията и предпазване от компрометирането им, и приоритизират тяхното изпълнение.

12. До шест месеца от приемането на ПУРН на ЗБР за периода 2022-2027 г. ВиК операторите да изготвят и съгласуват с БДЗБР и съответната РЗИ и в следствие да прилагат планове за действие в случай на наводняване на водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване с конкретни мерки, с които да се гарантира адекватното и своевременно възстановяване на водоподаването (в т.ч. с необходимото качество и количество).

13. ВиК операторите да уведомяват БДЗБР и съответните РЗИ в случай на наводнени водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, както и за предприетите от тях коригиращи действия за осигуряване на съответствие на водите с показателите по *Наредба № 9 за качество на водата, предназначена за питейно-битови цели*.

14. По време на етапа на строителство (за мерките, включващи строителни дейности) в близост до обекти, подлежащи на здравна защита и нормиран шумов режим, да се предприемат мерки за ограничаване на шума и разпрашаването.

15. В случаите, когато е приложимо, резултатите от изпълнението на мерки М42-В35: *„Планове за действие при извънредни ситуации“* и М61-В41 да бъдат комуникирани до Европейската система за информированост за наводненията.

16. Да не се допуска в крайбрежните заливаеми ивици и земи на водохранилищата депониране и третиране на отпадъци, строителство и миене и обслужване на транспортни средства и техника, съгласно на чл. 134 от ЗВ.

17. Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.

18. По време на етапа на строителство на мерки, свързани с изграждане на защитни стени или диги, подмяна на мостове и съоръжения за преминаване през реки, отводнителни канали, канализационни системи, корекции на реки, увеличаване на ретензионния обем на язовири, в случаите, когато се налага водовземане или за целите на строителството, същите да се извършват по установения ред, съгласно ЗВ.

19. При реализиране на мерките предвидени в ПУРН да се включват, при необходимост, и допълнителни мерки за адаптация към климатичните изменения.

20. Изпълнение на мерки за защита от наводнения на водоземните съоръжения за добив на питейни води или на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

21. Реализацията на предвидените мерки, свързани с изграждане на различни инженерни съоръжения за защита и други в близост (1000 м) до водоизточници за питейно-битово водоснабдяване и минерални водоизточници, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и в границите на техните СОЗ да се извършва само след самостоятелна оценка от възложителя по отношение на очакваното им влияние върху водоизточниците и водоснабдителните съоръжения и санитарно-охранителните зони. Оценката да се съгласува с БДЗБР, съответните РЗИ и ВиК.

22. На етап планиране на изпълнение на мерките от изпълнителите да се изисква предварителна консултация със зоолог и/или фитоценолог, за да се минимизира влиянието на съоръженията върху местообитанията и популациите на видовете и местообитанията, обект на опазване, с цел ефективно опазване на природните местообитания и местообитания на видове и минимизиране на негативните въздействия върху биологичното разнообразие като цяло.

23. Всички допълнителни площи за строителни дейности за изпълнение на мерки от ПУРН да бъдат ситуирани извън границите на съответно картирано природно местообитание, а където е възможно - извън границите на ЗЗ.

24. Строителството/изпълнението на мерките от ПУРН в ЗЗ да се извършва извън размножителния период на целевите видове, предмет на опазване в съответната ЗЗ.

25. Да не се допуска изсичане на крайречни галерии и изсичане в речните корита на дървесни и храстови видове, представляващи крайречни природни местообитания.

26. Контролираното наводняване на площи да става с темп, съобразен с възможностите на най-значимите животински видове да напуснат наводняваните територии. При наличие на лалугерови колонии в потенциалния обхват на заливане да се приложат алтернативни решения, така че да се избегне засягането им.

27. При изпълнението на мерки от ПУРН, които предвиждат засаждане на растителност, растителни буферни ивици, живи плетове, създаване на зелени коридори и затревяване в границите на ЗЗ, да се използват само местни растителни видове.

28. В ЗЗ „Среден Пирин – Алиботуш“ мярка М31-В10б да се проектира така, че реализирането ѝ да не засяга следните природни местообитания: 6210, 6220, 6520, 91М0 и 62А0.

29. Дейностите по изпълнение на мярка М31-В10б да се извършват в максимално ограничена строителна полоса, като се избягва прякото площно засягане на природни местообитания 5210, 6210, 6220*, 8230, 91Е0* и 91М0 в ЗЗ ВГ0000220 „Долна Места“. Дейностите по възможност да се осъществяват в периода на маловодие през месеците август – септември с цел опазване на местообитанията на целеви видове риби: Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) и

Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), както и целеви видове земноводни Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

II. Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на проекта на ПУРН в ЗБР 2022-2027 г.:

1. На всеки две години Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БДЗБР) да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ПУРН, включително на мерките за предотвратяване намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на ПУРН, който да представя в МОСВ не по-късно от 1 юли на всяка трета година.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ПУРН да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Периодичност на отчитане	Отговорен орган за изпълнението
1. Провеждане на мониторинг на качеството на водата от засегнати от наводнения водоземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и санитарно-охранителни зони	Изследвани показатели по Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели	По време и след наводнения	Собствениците на водоземните съоръжения, ВиК
2. Провеждане на мониторинг върху екологичното състояние на водните тела, засегнати от реализиране на мерки от Програмата от мерки към ПУРН	Биологични, хидроморфологични и физикохимични показатели за качество; Установени отрицателни въздействия върху околната среда и/или човешкото здраве в резултат на прилагане на мерки от ПУРН	Ежегодно	БДЗБР, ИАОС
3. Обследване на техническото и експлоатационно състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и участъците с намалена проводимост	Брой обследвани язовирни стени и съоръжения към тях; Брой/км участъци с намалена проводимост	Ежегодно	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, областни управители, кметове, БДЗБР
4. Съгласувани от БДЗБР инвестиционни предложения за защита от вредното въздействие на водите	Брой становища за допустимост по чл. 155, ал.1, т.23 от Закона за водите	Ежегодно	БДЗБР

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Периодичност на отчитане	Отговорен орган за изпълнението
5. Проследяване и контрол върху законосъобразното изпълнение на мерки, насочени към увеличаване на проводимостта на речните легла, по-конкретно М33-В14а и М33-В15с	Брой издадени разрешителни по чл. 140 от ЗВ; Брой извършени проверки; Брой наложени санкции; Установени случаи на прекомерно удълбаване на речното легло;	Ежегодно	БДЗБР
6. Мониторинг на състоянието на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроотвали, стари рудници.	Брой мониториращи обекти. Установени рискове и предприети мерки за предотвратяването им.	Ежегодно	Собственици на обекти

3. При констатиране неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на възложителя и/или преди изменение на плана възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно, съгласно чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

На основание чл. 28 от Наредбата за ЕО възлагам на директорите на РИОСВ-Благоевград, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Смолян, РИОСВ-София и БДЗБР контрола на поставените условия и мерки, в рамките на тяхната компетентност.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от ЗООС, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен плана.

На основание чл. 88, ал. 3 от ЗООС, заинтересуваните лица могат да обжалват становището пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:

ЮЛИЯН ПОПОВ

Дата: 01.12.2023г.

